

Natuur en landschap bij Fort H in de vesting Muiden

Versie 01

9 oktober 2009

Zoon bureau voor ecologie

Colofon

Titel	Natuur en landschap bij Fort H in de vesting Muiden
Opdrachtgever	mRO
Uitvoerder	C.P.M.Zoon
Versie	01
Datum	09 oktober 2009

Zoon bureau voor ecologie
Witharenweg 10, 7738 PG, Witharen
tel: 0523-676.470, fax: 0523-676.311
e-mail: zoon-ecologie@freeler.nl

Inhoud

Inleiding

- Ligging van het terrein
- Het plan
- Status van het terrein in het natuurbeleid
- Toets op grond van gebiedsbescherming
- Toets op grond van soortsbescherming
- Onderzoek

Natuurwaarden

- Toestand van de natuur
- Bestaande gegevens
- Aangetroffen natuurwaarden
- Verwachting voor beschermde natuurwaarden
- Het belang van het terrein voor beschermde gebieden
- Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Effecten

- Effecten op beschermde soorten
- Effecten op beschermde gebieden

Conclusies

- Natuurwaarden en effecten

Aanbevelingen

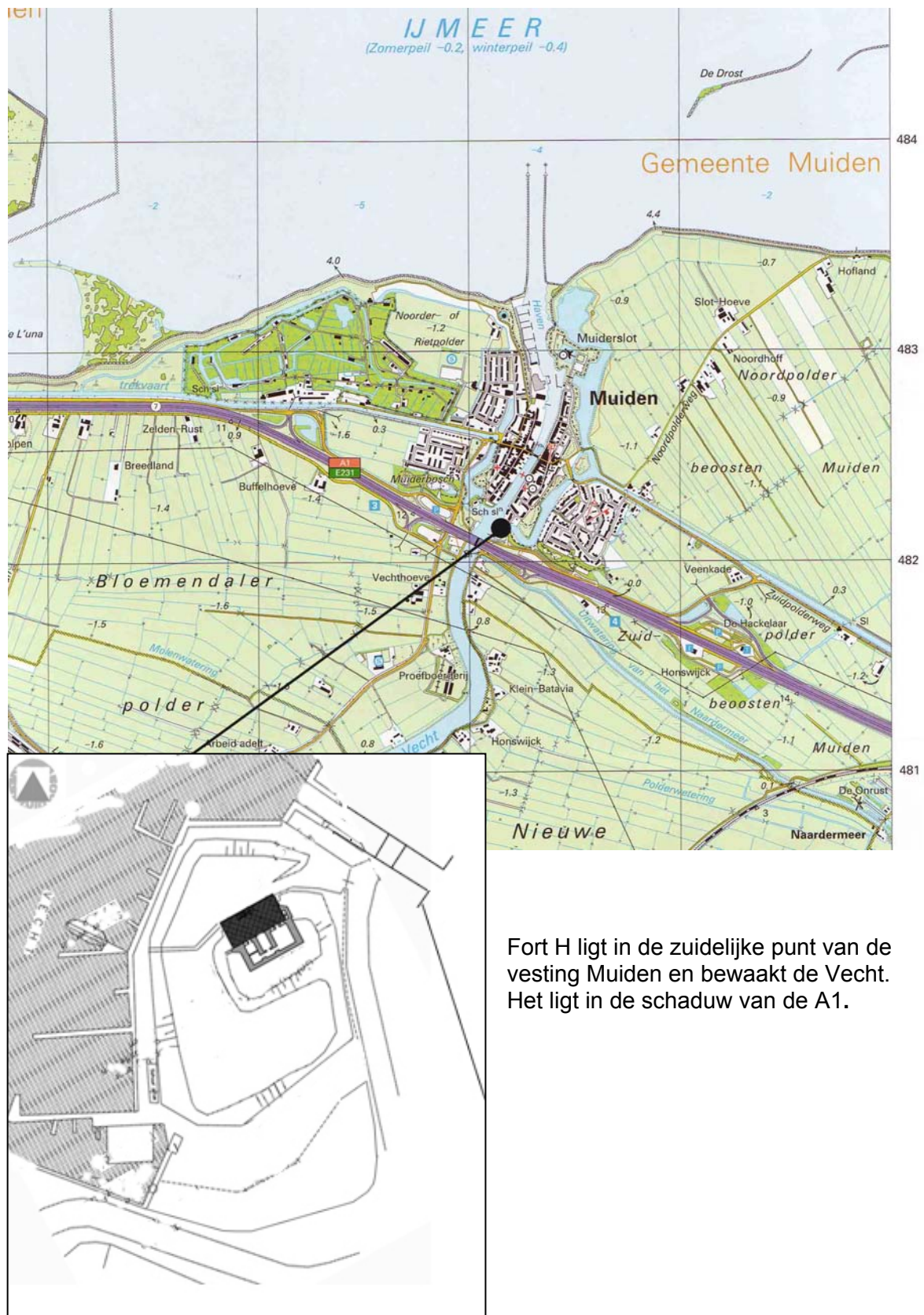
- Mogelijke alternatieven
- Ontheffingen

Bronnen

Bijlage Natuurloket

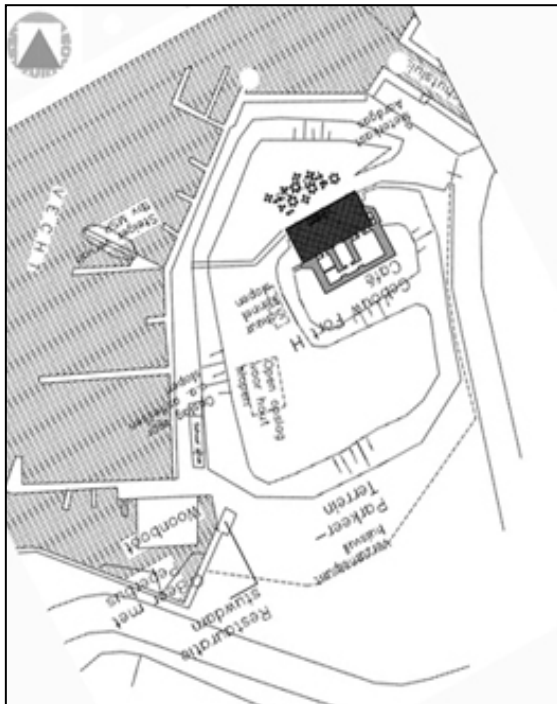
Inleiding

Ligging van het terrein

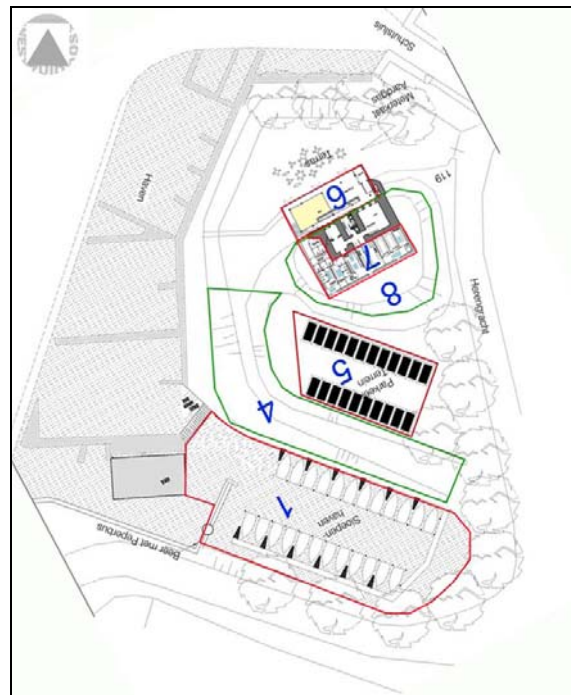


Fort H ligt in de zuidelijke punt van de vesting Muiden en bewaakt de Vecht. Het ligt in de schaduw van de A1.

Het plan



huidige situatie 2009



plan

Status van het gebied in het natuurbeleid



Fort H ligt juist buiten de EVZ tussen de uitwatering van het Naardermeer en het IJmeer. Deze loopt door en langs de vestinggracht oostelijk langs de vesting Muiden.

Het parkbos met wandelpad ten oosten van de toegangsweg is er onderdeel van.

Deze EVZ kan fungeren als verbinding voor ringslang. Het plangebied zelf is daarvan gescheiden door een weg en heeft aan de Vechtzijde geen natuurlijke oever (kades en haven).

Deze EVZ kan in de huidige situatie nauwelijks gerealiseerd worden.

Het plangebied ligt buiten de EHS. Het IJmeer is onderdeel van Natura 2000 gebied.

Toets in het kader van gebiedsbescherming

Voor elke ingreep, beheersplan, bestemmingsplan of bouwplan, in of bij een Beschermd gebied, dient onderzocht te worden of er negatieve effecten zijn op de instandhouding van het Beschermd gebied als leefgebied voor met name genoemde soorten en gemeenschappen.

Voor ingrepen die mogelijk de natuurwaarden van de EHS aantasten, geldt het principe "Nee-tenzij". Afweging van het natuurbelang in de EHS vindt plaats in het spoor van de Ruimtelijke Ordening (bestemmingsplan).

Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en Faunawet.

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit categorie 2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is het nodig ontheffing aan te vragen aan het ministerie van LNV, voor verboden handelingen op grond van de Flora- en Faunawet. De flora- en faunawet geldt altijd en overal.

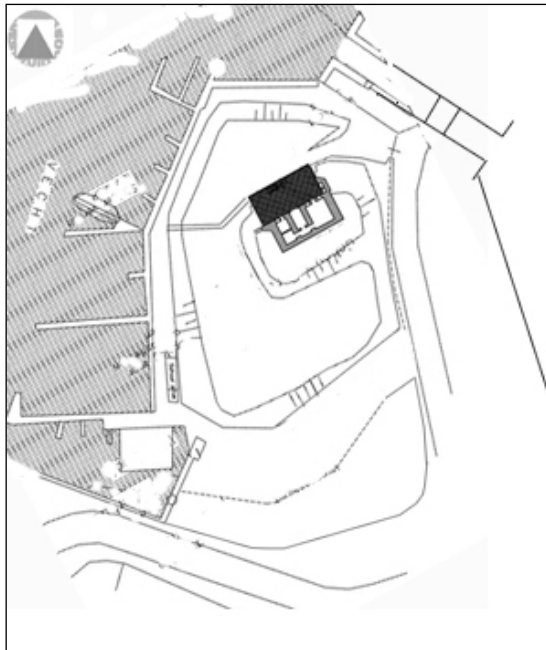
Rode lijst van bedreigde soorten

De toets op de instandhouding van rode lijst-soorten vindt plaats in het spoor van de Ruimtelijke Ordening. Het is een provinciaal belang dat door de provincie behartigd wordt.

Onderzoek

Op 28 augustus 2009 is een terreinbezoek afgelegd

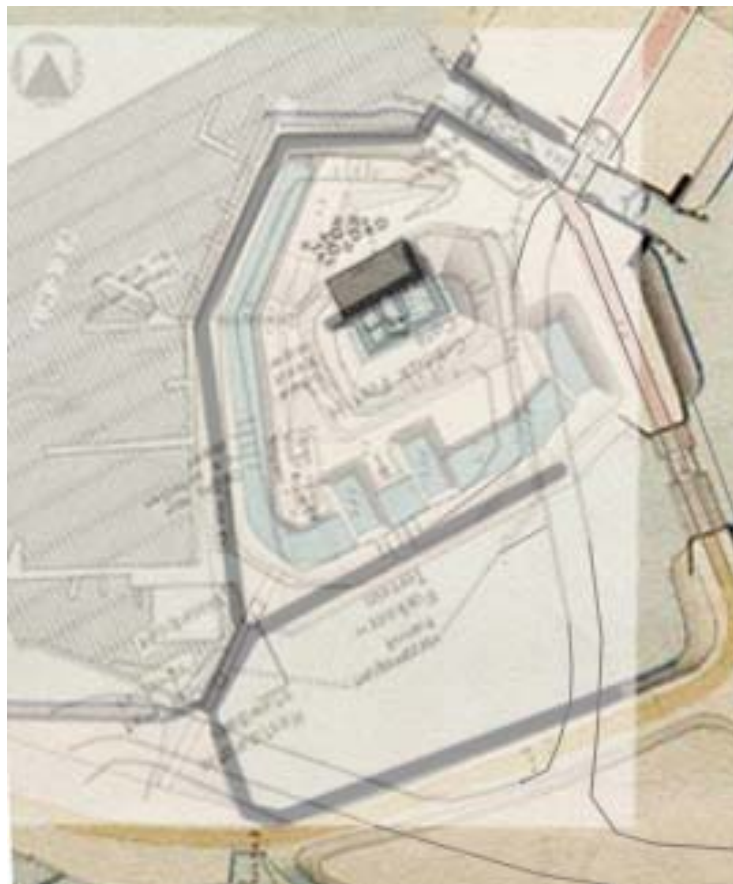
Historie



situatie 2009



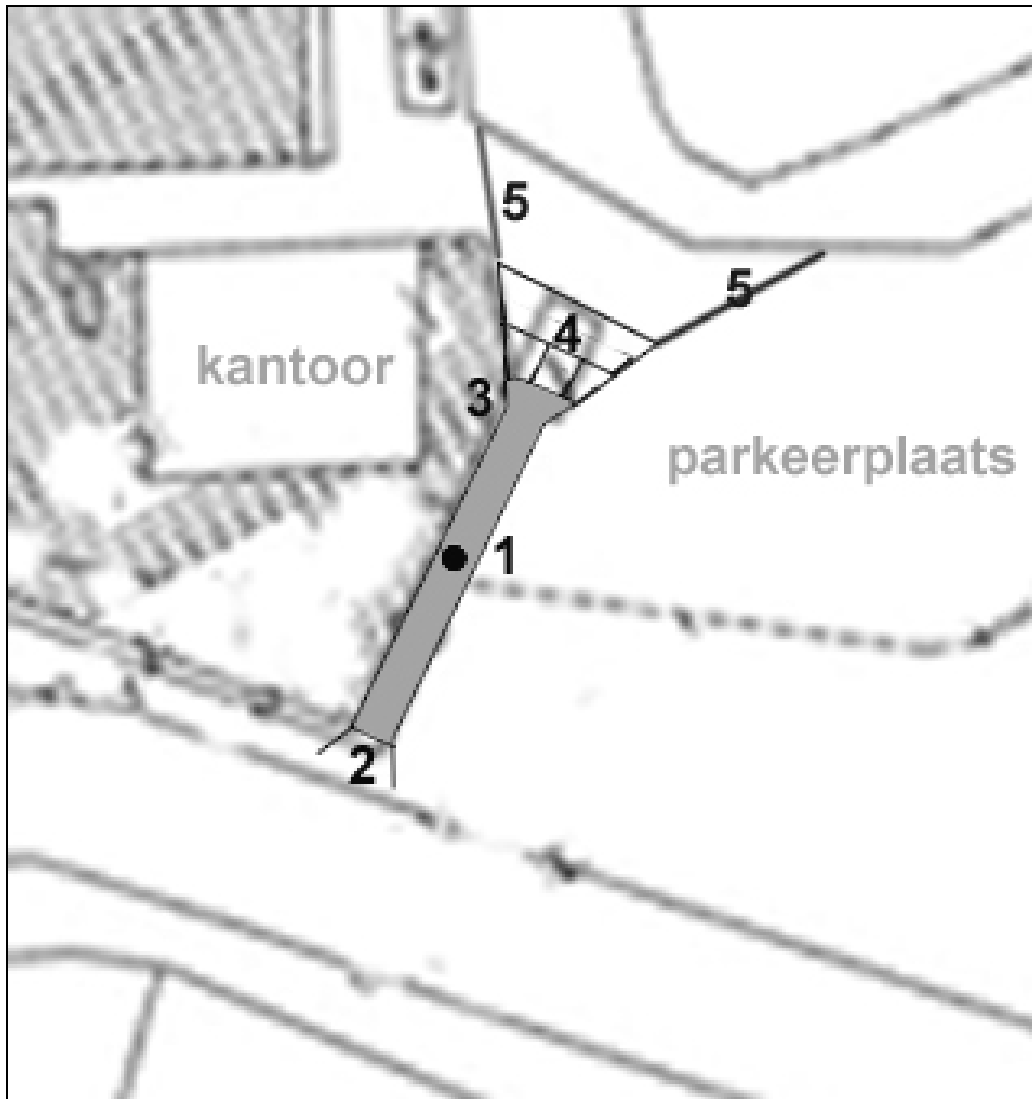
situatie 1876



2009 over 1876

De lijn van het waterfront is nagenoeg intact.
 Het reliëf van de wallen is helemaal veranderd. De laagte tussen het onderkomen en de wal is opgevuld, waardoor een plateau ontstond.
 De punt van het fort is verdwenen en de gracht gedempt. Recent is nog een stuk van het talud afgegraven om de parkeerplaats te verruimen.
 De beer over de gracht is helemaal intact.
 Voor de nieuwe toegangsweg van Muiden is een deel van het fort afgegraven.
 De oostelijke gracht voorbij de oude toegangsweg is intact, de oude toegangsweg is nu een voetpad. De brug is verdwenen.

Er is waarschijnlijk voldoende grond in het fort zelf gestort om de oude wallen weer vorm te geven.

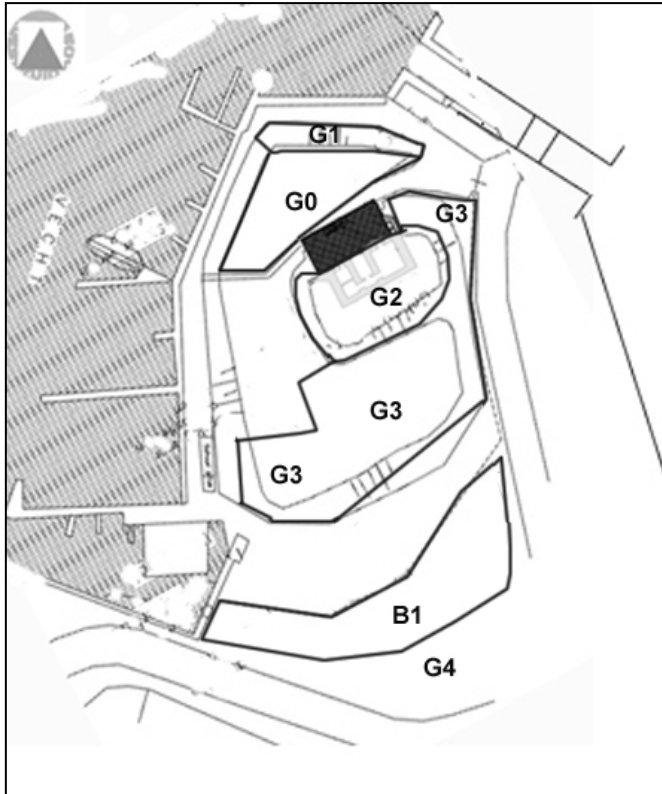


Restanten van de zuidelijke beer

- 1 Monnik of peperbus, in slechte staat, exact in midden van beer
 - 2 mogelijk restanten van land-aanhechting beer onder wegberm?
 - 3 aanhechting beer aan fort, metselwerk 1876
 - 4 sluisje beton 1939, geheel intact met balksleuven. vorm van fortpunt
 - 5 verdwenen vorm van fortpunt (inrit)
- beer geheel aanwezig, maar in slechte staat (bomen in voegen)

Natuurwaarden

Toestand van de natuur



Vegetaties

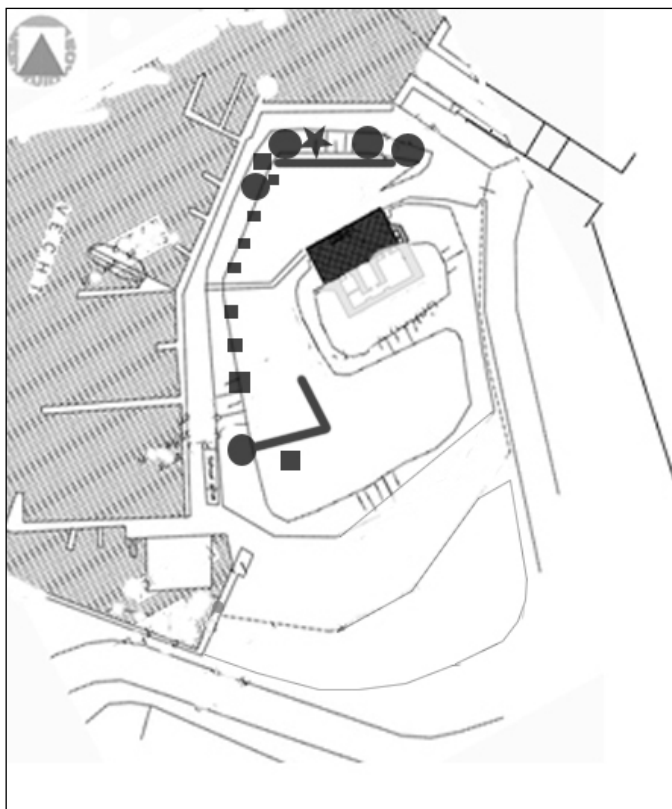
- G0 gazon
- G1 ruig droog grasland
- G2 soortenrijk droog grasland
- G3 droog grasland
- G4 kruidenrijk vochtig grasland

B1 Fluitenkruid-Essenbos

G1 – G3 zijn onbemeste droge graslanden die gemaaid en beweid worden. Plaatselijk zijn ze ruig door achterblijvend maaisel.

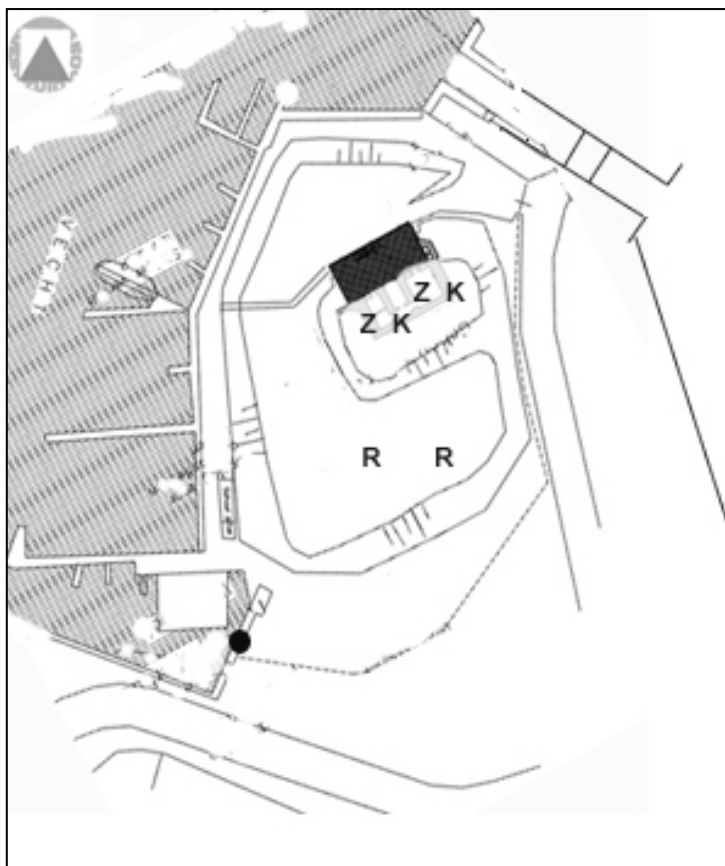
G4 is een bermgrasland dat regelmatig gemaaid wordt

B1 is een jong Essenbos met veel kenmerkende soorten struiken en kruiden van vochtige kleibossen



Bomen

- Oude linde of esdoorn
- Jonge overige bomen
- Beukenhaag
- ★ Dode stronk oude esdoorn



Aangetroffen natuurwaarden

Bijzondere flora van droge dijken op het fort.

K	kraailook
Z	zandzegge
R	knolboterbloem
●	Muurvarens op monnik

Er zijn geen beschermde soorten gevonden. De flora is kenmerkend voor oude droge rivierdijken (Vecht) en forten.

Bestaande gegevens

In de omgeving van Fort H komt de Ringslag voor (natuurloket, 2009).

In de omgeving van fort H zijn 5 vleermuissoorten bekend (natuurloket, 2009).

Verwachting voor beschermde natuurwaarden

Gezien het intensieve beheer en gebruik en de ligging tussen wegen en water, is de verwachting dat er geen beschermde soorten voorkomen, afgezien van algemene broedvogels. Standvogels als uilen en spechten worden niet verwacht.

Er zijn geen oude bomen die rustig genoeg liggen voor vleermuiskolonies. De enige oude bomen staan op de rand van het terras en de haven. Er is in het plangebied geen kolonie mogelijk van de Meervleermuis. Het enige gebouw op het terrein, dat geschikt zou kunnen zijn voor zomerverblijfplaats van deze vleermuizen en voor winterverblijfplaats voor meer soorten vleermuizen, het onderkomen, is en blijft daarvoor te intensief in gebruik.

Het bos is jong en heeft een ijle kruidlaag zonder dood hout. Ringslangen kunnen hier nog geen dekking vinden. Bij het ouder worden van dit bos wordt het mogelijk geschikt als voortplantingsbiotoop voor de ringslang. De toegangsweg tot de stad Muiden vormt echter een grote scheiding met de EVZ in de buitengracht ten oosten van het plangebied en de waterkant is en blijft geheel bezet met boten, damwanden en voorzieningen.

Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

Het terrein is niet van belang voor beschermde gebieden in de huidige situatie.

Om de EVZ vanuit de Uitwatering van het Naardermeer naar de oostelijke vestinggracht te realiseren, moet de A1 gepasseerd worden. De Vecht is nu de enige onderdoorgang. Indien de provincie Noord-Holland wenst om de EVZ langs de Vecht te realiseren, dan is het essenbosje een belangrijke stapsteen in deze verbinding.

Aangezien dan diverse lokale wegen en havenvoorzieningen verwijderd zouden moeten worden, is dit niet realistisch. De provincie en het rijk hebben plannen om de A1 iets zuidelijker onder de Vecht door te leggen. Dan ontstaat er veel ruimte om de EVZ te realiseren zonder dat daar Fort h bij nodig is. Er kan dan een directe natuurverbinding tussen vestinggracht en Uitwatering gemaakt worden.

Het plangebied is niet van belang voor het Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer, omdat mogelijkheden voor de Meervleermuis ontbreken.

Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Het bosje, dat door het plan geheel verdwijnt, heeft in de huidige situatie geen toekomst voor de ringslang. Het plangebied is van belang voor beschermde, maar zeer algemene, vogelsoorten. Het is niet van belang voor vleermuizen, door het intensieve gebruik.

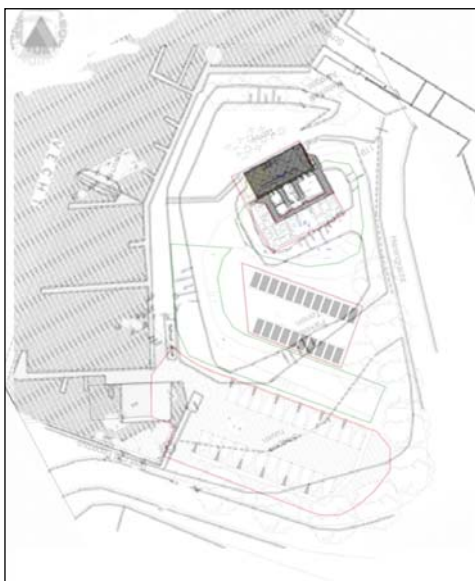
Effecten

Effecten van het plan op beschermde soorten

Het plan heeft invloed op broedgelegenheid voor algemene vogels, als gevolg van het verwijderen van het jonge essenbos.

Effecten van het plan op beschermde gebieden

Het plan heeft geen directe invloed op beschermde gebieden. Ook indirecte invloed via soorten (zoals de Meervleermuis, die verblijfplaatsen heeft in gebouwen en jaagt boven het Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer) lijkt uitgesloten. Het plan frustreert niet de aanleg van de EVZ. De aanwezige wegen-infrastructuur en inrichting van de Vechtoevers is daarvan de oorzaak.



Effecten op historische waarde

Door het plan verdwijnt de gehele zuidzijde van het fort. Hier wordt een nieuwe vorm teruggebracht die lijkt op een fort, maar niet de oorspronkelijke vorm heeft.

De grondvorm van het fort en beer is nu nog aanwezig. Alleen het reliëf is sterk aangetast. De westzijde blijft in de oorspronkelijke vorm.

Het plan over de huidige situatie heen.

Conclusies

Waarden en effecten

Door het plan gaat een waardevol droog grasland verloren, kenmerkend voor forten in de Vechtstreek, waarin echter geen beschermde soorten voorkomen. Dit grasland kan na de ingreep terugkeren op de nieuwe wallen.

Door het plan gaat een jong essenbosje verloren, dat een redelijk ontwikkelde soortensamenstelling heeft (fluitenkruid – Essenbos). Er komen echter geen beschermde soorten in voor. Dit biotoop komt niet terug. Het terrein heeft nu en in de toekomst geen belangrijke rol in de EVZ tussen Uitwatering Naardermeer en vestinggracht. Het plan is niet van invloed op het natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer.

Door het plan het zuidelijke deel van de oorspronkelijke vorm van het fort verloren. Het lijkt erop dat de gewenste functies qua oppervlakte ook in een andere setting gerealiseerd kunnen worden, zodat de oorspronkelijke vorm juist hersteld zou kunnen worden.

Aanbevelingen

Ontheffingen

Voor de uitvoering van het plan zijn geen ontheffingen van de flora en faunawet nodig. Voor het verstoren van broedvogels in het broedseizoen wordt geen ontheffing verleend.

Vellen van het bosje zal daarom tussen augustus en februari moeten plaatsvinden.

Bronnen

Natuurloket, 2009. soortgegevens van kilometerhok Muiden.

Ministerie van LNV, 2009. Informatie over Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer.

Bijlage 1

Rapportage voor kilometerhok X:133 / Y:482

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	2			4	goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddenstoelen					1	slecht	0%	1992-2007
Zoogdieren	3	6		5		slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels			8		2	goed	0%	1996-2007
Watervogels						redelijk	0%	96/97-06/07
Reptielen		1			1	redelijk	51-100%	1992-2007
Amfibieën	2	1		1		redelijk	26-50%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						goed		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen					2	goed	0%	1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

* Legenda

FF1 = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)

FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)

Hrl = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4)

RL = Rode Lijst

(#) = tevens

[meetnetgegevens](#) verzameld.

Volledigheid onderzoek:

Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een [toelichting](#) op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Detail: Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van Rode-Lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten op gedetailleerder niveau beschikbaar is.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

 niet van toepassing